AIKTYA KOHONEN

NEYPΩNIKA ΔIKTYA www.psounis.gr

Ένα ΤΝΔ της δομής Kohonen δομείται έχει **αυστηρά 2 επίπεδα:**

- Το πρώτο επίπεδο είναι το επίπεδο εισόδου. Αποτελείται από Ν νευρώνες που απλά μεταφέρουν το σήμα τους.
- Το δεύτερο επίπεδο είναι το επίπεδο εξόδου (ονομάζεται και επίπεδο Kohonen). Εδώ έχουμε Μ νευρώνες (συνήθως σε κάποια μονοδιάστατη ή διδιάστατη δομή πλέγματος)
- Κάθε νευρώνας εισόδου συνδέεται με όλους τους νευρώνες στο επίπεδο εξόδου

Δεδομένης μιας εισόδου $[x_1, x_2, x_3, ..., x_N]$

Κάθε Νευρώνας k (k=1,...Μ) υπολογίζει την ευκλείδια απόσταση του διανύσματος εισόδου από το διάνυσμα των βαρών των εισόδων του $[w_{k1}, w_{k2}, w_{k3}, ..., w_{kN}]$ σύμφωνα με τον τύπο:

$$d_k = \sum_{i=0}^{n} (w_{ki} - x_i)^2 = \sqrt{(w_{k1} - x_1)^2 + (w_{k2} - x_2)^2 + \dots + (w_{kN} - x_N)^2}$$

- Ο νευρώνας που έχει την μικρότερη τιμή, είναι ο νικητής νευρώνας και παράγει έξοδο 1 (σε περίπτωση ισοπαλίας επιλένεται τυχαία κάποιος νικητής)
- Όλοι οι υπόλοιποι νευρώνες είναι ηττημένοι νευρώνες και παράγουν έξοδο 0

Αρχικοποίηση:

Αρχικοποίηση των βαρών (από εκφώνηση ή με τυχαίο τρόπο) a=Ρυθμός Εκπαίδευσης (από εκφώνηση)

Επαναλαμβάνουμε:

- Επιλέγουμε τυχαία ένα πρότυπο και υπολογίζεται ο νικητής νευρώνας, έστω k
- Διόρθωση των βαρών μόνο του νικητή νευρώνα ως εξής:
- Για κάθε βάρος w_{ik}, j=1,...n (για κάθε βάρος εισόδου του νικητή)
  - Υπολογίζεται η ποσότητα: $\Delta W_{ik} = a(x_i w_{ik})$
  - Θέτουμε $w_{jk} = w_{jk} + \Delta W_{jk}$

Έως ότου εκτελεστεί ένα πλήθος κύκλων εκπαίδευσης Μ

Παράδειγμα:

Δίνεται το δίκτυο Kohonen με 2 νευρώνες εισόδου και 2 νευρώνες εξόδου που θέλουμε να εκπαιδευτεί πάνω στα εξής πρότυπά

A=[7 8] B = [86]Γ=[13]

 Δ =[2 2] E=[79]

Z=[3 3]

Επίπεδο Επίπεδο Εισόδου Kohonen

Έστω επίσης ότι τα βάρη είναι $w_{11}=4$, $w_{12}=5$, $w_{21}=4$, $w_{22}=4$ Να εκτελέσετε ένα κύκλο εκπαίδευσης χρησιμοποιώντας διαδοχικά τα πρότυπα Α,Γ,Β με α=0.5

Λύση:

Εκτελούμε με το πρότυπο Α=[7 8]. Τρέχοντα Βάρη w1=[4 4] και w2=[5 4]:

 $1^{\circ \varsigma}$ νευρώνας Kohonen: $d_1 = \sqrt{(w_{11} - x_1)^2 + (w_{21} - x_2)^2}$ $=\sqrt{(4-7)^2+(4-8)^2}=5.00$

 $2^{\circ \varsigma}$ νευρώνας Kohonen: $d_2 = \sqrt{(w_{12} - x_1)^2 + (w_{22} - x_2)^2}$

 $=\sqrt{(5-7)^2+(4-8)^2}=4.47$

Ο νικητής νευρώνας είναι ο νευρώνας 2 Συνεπώς διορθώνονται τα βάρη του νευρώνα 2:

 $W_{12} = W_{12} + \Delta W_{21} = 5 + 1 = 6$ $\Delta W_{12} = a(x_1 - w_{12}) = 0.5(7 - 5) = 1,$

- $\Delta W_{22} = \alpha(x_2 w_{22}) = 0.5(8 4) = 2,$ $w_{22} = w_{22} + \Delta w_{22} = 4 + 2 = 6$
  - Μεταβλητός ρυθμός Εκπαίδευσης : $\alpha(n)=a(0)\left|1-\frac{n}{N}\right|$
- Μεταβλητή Ακτίνα Νικητή Νευρώνα: $d(n)=d(0)\left[1-rac{n}{N}
  ight]$